

สงครามโลกครั้งที่ 1

ผู้สอน นายมิตรสันต์ ดวงธรรม : ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

น.บ.นิติศาสตร์บัณฑิต/ค.บ.สังคมศึกษา (การมัธยมศึกษา)



สาเหตุของสงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดจากหลายปัจจัย ทั้งการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการล่าอาณานิคม, การแข่งขันสะสมอาวุธ, ระบบพันธมิตรทางทหาร และลัทธิชาตินิยมที่รุนแรง แต่เหตุการณ์ที่จุดชนวนให้เกิดสงครามโดยตรงคือ การลอบสังหารอาร์ชดั๊กฟรานซ์ เฟอร์ดินานด์ มกุฎราชกุมารแห่งจักรวรรดิออสเตรีย-ฮังการี โดยชาวเซอร์เบียเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2457

สาเหตุสำคัญ

- การลอบสังหารอาร์ชดั๊กฟรานซ์ เฟอร์ดินานด์:

นี่คือชนวนเหตุโดยตรงที่นำไปสู่สงคราม เมื่อออสเตรีย-ฮังการีประกาศสงครามกับเซอร์เบีย และสงครามก็ลุกลามไปทั่วทวีปยุโรปเนื่องจากประเทศพันธมิตรของทั้งสองฝ่ายต่างเข้าแทรกแซง

- **ระบบพันธมิตร:**

การแบ่งเป็นสองกลุ่มพันธมิตรหลักคือ กลุ่มไตรภาคี (เยอรมนี ออสเตรีย-ฮังการี และอิตาลี) และ กลุ่มไตรพันธมิตร (อังกฤษ ฝรั่งเศส และรัสเซีย) ทำให้เกิดความขัดแย้งเป็นวงกว้างเมื่อความขัดแย้งระหว่างสองประเทศเริ่มต้นขึ้น

- **การแข่งขันทางเศรษฐกิจและอาณานิคม:**

ประเทศมหาอำนาจในยุโรป เช่น เยอรมนี อังกฤษ และฝรั่งเศส แข่งขันกันเพื่อครอบครองอาณานิคมและอิทธิพลทางเศรษฐกิจทั่วโลก

- **ลัทธิชาตินิยม:**

แนวคิดชาตินิยมที่แข็งแกร่งในแต่ละประเทศ รวมถึงความต้องการรวมชาวเซิร์บเข้าด้วยกันในกลุ่มสลาฟ ทำให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรง โดยเฉพาะในคาบสมุทรบอลข่าน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่หลายเชื้อชาติอยู่ร่วมกัน

- **การแข่งขันสะสมอาวุธ:**

การแข่งขันด้านการทหาร การสะสมอาวุธ โดยเฉพาะการแข่งขันทางเรือระหว่างอังกฤษกับเยอรมนี ทำให้เกิดความตึงเครียดและเพิ่มความเสี่ยงของสงครามในยุโรป



11 พ.ย. ของทุกปีเป็น “วันที่ระลึกทหารอาสาสงครามโลกครั้งที่ 1”

กองทัพสยามได้เข้าร่วมขบวนพาเหรดชัยชนะของฝ่ายสัมพันธมิตรที่จัดขึ้นใน ปารีส ลอนดอน และ บรัสเซลส์ ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1919. ขบวนพาเหรดเหล่านี้เป็นการประกาศถึงการมีอยู่ของสยามในฐานะรัฐที่ชนะสงครามอย่างเป็นทางการในยุโรป.

ภายหลังการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 1 เหล่าทหารอาสาสมัครได้เดินทางกลับถึงประเทศไทย เมื่อวันที่ 21 ก.ย. 2462 (ค.ศ. 1919) โดยได้เชิญอัฐิของทหารไทยที่เสียชีวิตในราชการสงคราม จำนวน 19 นาย กลับสู่ภูมิลำเนาด้วย โดยในการนี้ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างอนุสาวรีย์

เป็นที่บรรจุอัฐิ และเป็นอนุสรณ์สถานถึงเหตุการณ์ครั้งนั้น และได้พระราชทานนามว่า “อนุสาวรีย์ทหารอาสา สงครามโลก ครั้งที่ 1” เพื่อรำลึกถึงวีรกรรมแห่งการเสียสละของเหล่าทหารอาสา และได้มีการจัดพิธีวางพวง มาลาในวันที่ 11 พ.ย. ของทุกปี

ในส่วนของประเทศฝรั่งเศสนั้น จะมีการจัดพิธีรำลึกถึงผู้เสียชีวิตระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 ณ ประตูชัย (Arc de Triomphe) กรุงปารีส ประกอบด้วยพิธีสำคัญต่าง ๆ อาทิ การตรวจแถวธงและการตรวจ แถวทหาร การวางพวงมาลาและการเติมน้ำมันไฟบริเวณหลุมศพทหารนิรนามตรงกลางประตูชัย โดย ประธานาธิบดี การขานนามผู้สละชีวิตเพื่อฝรั่งเศสในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 และการยื่นสงบนิ่งเพื่อไว้อาลัย แก่ผู้เสียชีวิต

ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

<https://thaiveterans.mod.go.th>





สงครามโลก ครั้งที่ 1

ค.ศ 1914 - 1918

สมัย ร.6

แบ่ง 2 ฝ่าย

ชนะ

สัมพันธมิตร
อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย
เซอร์เบีย เบลเยียม อิตาลี
อเมริกา

พ่ายแพ้

มหาอำนาจ
เยอรมัน ออสเตรีย-ฮังการี
ตุรกี รัสเซีย

สาเหตุ

ล่าอาณานิคม (ลัทธิจักรวรรดินิยม)
แข่งขันขยายอำนาจทาง
แนวติดชายฝั่ง

นำไปสู่สงครามโลก 1, 2
ผลเมื่อมีความเป็นเนื้อเดียวกัน
มีความรู้สึกเป็นเจ้าของประเทศ
สัญลักษณ์ : เหนือ + ขวชาติ
ตราสัญลักษณ์ เครื่องหมาย

จำนวน

รักษาจากของออสเตรีย **ถูกส่งไปลงพระนพปฎล**
โดยชาวเซอร์เบีย (ตอนนั้น รัสเซียดูแลเซอร์เบียอยู่)
ทำให้ออสเตรียประกาศสงครามกับเซอร์เบีย

สถานการณ์

ช่วงแรก
มหาอำนาจ
กลาง
ได้เปรียบ

ช่วงท้าย
สัมพันธมิตร ชนะ
เยอรมัน **โจมตี** เรือของ
อเมริกา อเมริกาจึง
เข้าร่วมกับฝ่าย
สัมพันธมิตร

ต้อง

ผล

- ▶ 1. หนึ่งสงครามทำ **สนธิสัญญาแวร์ซาย**
ทำขึ้นที่เมืองแวร์ซาย
▶ 2. หนึ่งสงครามทำ **สนธิสัญญาแวร์ซาย**
ทำขึ้นที่เมืองแวร์ซาย
▶ 3. หนึ่งสงครามทำ **สนธิสัญญาแวร์ซาย**
ทำขึ้นที่เมืองแวร์ซาย
- ▶ เยอรมัน
▶ ต้องยอมรับผิดผู้เดียว + ถูกลดอาวุธ
▶ ถูกจำกัดอาณาเขต
▶ ชาติใช้ดำเนินกิจกรรมสงคราม
- ▶ เกิดภาวะ **เศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก** The great depression
- ▶ ปรณ. วูดโร วิลสัน ประกาศหลักการ 14 ข้อ → เกิด **สันนิบาตชาติ**
- ▶ ออค์การสันนิบาตชาติ **ล้มเหลว** เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2
- ▶ **อเมริกา** เช่นประเทศมหาอำนาจ
- ▶ เกิดประเทศใหม่
▶ ยูโกสลาเวีย โปแลนด์ ลัตเวีย
▶ เซอร์เบีย โครเอเชีย ลัตเวีย





HISTORY



"สงครามโลกครั้งที่ 1"

ไตรภาคี → อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย ไทย
 ไตรพันธมิตร → เยอรมนี ออสเตรีย-ฮังการี

NOTE! สงครามเพราะ สงครามที่ขาดลมอยู่ในดิน เป็นร่อง

สาเหตุการเกิดสงคราม "สงคราม" เกิดระหว่าง ค.ศ. 1914 - 1918

- การสะสมอาวุธ
- จักรวรรดินิยม ช่วงล่าอาณานิคม
- สงครามย่อย สนธิสัญญาต่าง ๆ
- ชาตินิยม ตัวจุดชนวน

การทะเลาะกันของเซอร์เบีย Vs ออสเตรีย-ฮังการี โดยออสเตรีย-ฮังการีต้องการยึดดินแดนบอสเนีย ซึ่งมีชนชาติเซอร์เบียอยู่ เซอร์เบียจึงไม่ยอมให้ยึด ออสเตรีย-ฮังการีเลย แก่เกมโดยการส่ง ฟรังซ์ เฟอร์ดินานด์ องค์รัชทายาทออสเตรีย-ฮังการีไปเยือนแคว้นบอสเนีย แต่โดนชาวเซอร์เบียปลงพระชนม์ วันที่ 28 มิถุนายน ค.ศ. 1914 ออสเตรีย-ฮังการีโกรธมาก จึงประกาศสงคราม เยอรมนี ซึ่งมีสัมพันธภาพที่ดีกับออสเตรีย จึงไม่ยอม เลยเข้าร่วมสงครามในฝ่ายออสเตรีย แต่รัสเซียดันเป็นพันธมิตรกับเซอร์เบียและฝรั่งเศส 2 ประเทศนี้เลย เข้าร่วมสงครามด้วย

เบลเยียมประกาศตัวเป็นกลาง แต่เยอรมนีต้องการที่จะเดินทางผ่านเบลเยียม ซึ่งเบลเยียมมีอังกฤษหนุนหลังอยู่ จึงเข้าร่วมอยู่ฝ่ายสัมพันธมิตรด้วย

รบกันยาวนาน สุดท้ายออสเตรีย-ฮังการี ขอสงบศึกและเป็นผู้แพ้สงคราม

ผลกระทบ The Great Depression

- เศรษฐกิจทั่วโลกตกต่ำ
- ออสเตรีย-ฮังการีแยกประเทศ
- บางประเทศเปลี่ยนแปลงการปกครอง เป็นประชาธิปไตย
- เกิดประเทศใหม่
- เข้าร่วม 70 ล้าน ตาย 9 ล้าน นาย 40 ล้านคน
- เกิดองค์การสันนิบาตชาติ [ไทย]
- สนธิสัญญาสันติภาพ [สงบศึก] ^{แวร์ซาย}
- ทำให้เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2
- ผู้แพ้สงครามเสียค่าปฏิกรรมสงคราม
- ออโตโตมันล่มสลาย

บทบาทไทย
 บังคับที่เข้าร่วม → 8.6 มองการณ์ไกลว่าจะชนะ
 → แก้ไขสนธิสัญญา
 ผลกระทบ → แก้ไขสนธิสัญญาเบาว์ริง อื่น ๆ
 → ได้รับค่าปฏิกรรมสงคราม 2 ล้านบาท
 → เป็นที่รู้จักมีสิทธิเท่าเทียมกับนานาประเทศ
 → ได้ผลประโยชน์จากการยึดทรัพย์สินของเชลย

NOTE! "ชาวเซอร์เบีย" กัฟริโล ปอนซิป ปลงพระชนม์ ฟรังซ์